

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

Rijksvastgoedbedrijf
T.a.v. dhr. A. Shamshad
Korte Voorhout 7
2511 CW 'S-GRAVENHAGE

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Prinses Beatrixlaan 2
Den Haag

Postbus 40225
8004 DE Zwolle
www.rvo.nl

T 088 042 42 42
omgevingswetnatuur@rvo.nl

Datum 21 november 2025
Betreft Beslissing aanvraag flora- en fauna-activiteit

Onze referentie
2025100700283

Kenmerk
OWFF/2025/086.toek

Geachte heer Shamshad,

Relatienummer
207464462

Op 7 oktober 2025 heeft u een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd. Ik heb uw aanvraag met de aanvullingen van 30 oktober 2025 beoordeeld. In deze brief leest u mijn beslissing en wat dit voor u betekent.

Bijlagen
3

Inhoud aanvraag

U heeft een aanvraag gedaan voor het project 'BRIKS - 51A03 - Flora en fauna OT Oirschot (2024-0273)', in de gemeente Oirschot. Het project betreft de herontwikkeling van een deel van de Oirschotse heide. Momenteel komen recreatief en militair gebruik van het gebied vaak samen. Het doel is om de verschillende routes (zowel voor Defensie als voor recreanten) veilig naast elkaar te laten bestaan waarbij een scheiding wordt gemaakt tussen deze routes waar nodig, en het samengaat waar dat kan. Hierdoor kan de veiligheid worden gewaarborgd van gebruikers van de wegen en de paden. Door middel van logische zonering van wegen en paden ontstaat de veiligste manier van gebruikruimte voor zowel Defensie als medegebruikers. De werkzaamheden bestaan uit het verbreden van bestaande zandbanen, aanleggen van nieuwe bivakken, paden en recreatieroutes, het verwijderen bestaande (verharde) paden, en het vervangen van een verhard fietspad voor een fietspad met half-verharding. In totaal zal 2 tot 3% van de totale oppervlakte van het terrein heringericht worden ten behoeve van militair gebruik. Op het gebied van recreatie zal er een aantal fiets-, wandel-, ATB (All Terrain Bike)- en ruiterroutes aangepast worden. De recreatieroutes komen op bestaande paden te liggen. Voor de bereikbaarheid worden 2 nieuwe parkeerplaatsen officieel in gebruik genomen (in de huidige situatie parkeren auto's op deze locaties in de berm). De nieuwe parkeerplaatsen zullen ruimte bieden voor een handvol plaatsen.

Voor het verbreden van de zandbanen wordt heide, struweel (ondergroei) en bos verwijderd. De breedte van huidige zandbanen is tussen de 3 en 10 meter. Banen van 3 meter worden verbreed naar 6 of 8 meter. Op plekken waar hoekslagen worden gemaakt zijn de zandwegen breder. Om de zandbanen te graven zal gewerkt worden met een 24 ton rupsgraafmachine. Er zal niet op meerdere plekken tegelijkertijd worden gegraven. Voor het realiseren van nieuwe bivakken worden geen werkzaamheden uitgevoerd. De bomen en ondergroei, struweel,

grassen en kruiden blijven hier behouden. Enkele bestaande bivakken hebben omwille van type training geen ondergroei meer. Op verschillende locaties wordt ten behoeve van de recreatieroutes struweel (ondergroei) verwijderd. De verharding (asfalt) van het bestaande fietspad wordt verwijderd en vervangen door half-verharding. Daarbij wordt struweel (ondergroei) langs het fietspad verwijderd voor het verbeteren van het zicht

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
21 november 2025

Onze referentie
2025100700283

Kenmerk
OWFF/2025/086.toek

U vraagt een omgevingsvergunning aan voor een flora- en fauna-activiteit zoals bedoeld in artikel 11.46, lid 1, sub b en sub d van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) voor exemplaren van de heikikker (*Rana arvalis*), poelkikker (*Pelophylax lessonae*) en rugstreeppad (*Bufo calamita*), en zoals bedoeld in artikel 11.54, lid 1, sub b van het Bal voor exemplaren van de Alpenwatersalamander (*Ichthyosaura alpestris*) en de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*).

Besluit

Ik verleen u voor de periode van 1 december 2025 tot en met 31 december 2027 een omgevingsvergunning voor een flora-en fauna-activiteit, zoals bedoeld in artikel 11.46, lid 1, sub d van het Bal voor zover dit betreft het beschadigen of vernielen van de voortplantings- of rustplaatsen van de heikikker, poelkikker en rugstreeppad, en zoals bedoeld in artikel 11.54, lid 1, sub b van het Bal voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van de Alpenwatersalamander en de levendbarende hagedis.

Ik verleen u geen omgevingsvergunning voor een flora-en fauna-activiteit, zoals bedoeld in artikel 11.46, lid 1, sub b van het Bal voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van de heikikker, rugstreeppad en poelkikker. Een overtreding is niet aan de orde, een omgevingsvergunning is daarom niet nodig voor het opzettelijk verstoren van deze soorten.

In bijlage 1 licht ik mijn besluit toe.

Voor deze omgevingsvergunning gelden de volgende voorschriften:

Algemene voorschriften

- a. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen.
- b. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden die volgens de aanvraag worden uitgevoerd. Dit geldt niet als dit anders in deze omgevingsvergunning staat.
- c. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze staatssecretaris (volgens artikel 4.12 Omgevingsbesluit).
- d. Het gebied waarvoor deze omgevingsvergunning geldt, is het plangebied voor de realisatie van het project 'BRIKS - 51A03 - Flora en fauna OT Oirschot (2024-0273)'. Het plangebied ligt in de gemeente Oirschot. Dit is weergegeven in figuur 1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan - Flora en Fauna - Herinrichting Compagnie Oefenterrein Oirschotse Heide Rijksvastgoedbedrijf' van 8 juli 2025, en in figuur 1, 2,3 en 13 van het bij de aanvraag gevoegde document 'afbeeldingen en kaarten' van 25 april 2025 (bijlage 2 bij dit besluit).

- e. De omgevingsvergunninghouder neemt meteen contact op met Rijksdienst voor Ondernemend Nederland als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project (voorzien wordt dat) zich een andere ecologische situatie voordoet dan degene waar onder genoemde specifieke voorschriften aan refereren of andere handelingen dan bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze omgevingsvergunning kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de omgevingsvergunninghouder of haar rechtsopvolgers, of partijen die in opdracht van de omgevingsvergunninghouder werken. De omgevingsvergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de goede naleving van deze omgevingsvergunning.
- g. U stelt een ecologisch werkprotocol op, waarin alle voorschriften staan. U informeert alle betrokken partijen over het werkprotocol, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie.
- h. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden ligt er een afschrift van deze omgevingsvergunning, de bijbehorende brief, het ecologisch werkprotocol en het logboek op de locatie van de werkzaamheden. Deze worden op verzoek getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- i. De vergunninghouder vult het bijgevoegde meldingsformulier volledig in en stuurt deze samen met het ecologisch werkprotocol naar Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Hij of zij doet dit zodra de startdatum van de werkzaamheden bekend is, maar minimaal 7 dagen voor de start.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
21 november 2025

Onze referentie
2025100700283

Kenmerk
OWFF/2025/086.toek

Specifieke voorschriften

- j. U voert de maatregelen uit zoals beschreven in paragraaf 6.6 en 7.6 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan - Flora en Fauna - Herinrichting Compagnie Oefenterrein Oirschotse Heide Rijksvastgoedbedrijf van 8 juli 2025' (bijlage 3 bij dit besluit). Hierbij houdt u zich aan de voorschriften.
- k. U houdt bij de planning van de werkzaamheden rekening met de kwetsbare voortplantings- en winterrustperiode van de heikikker, poelkikker, rugstreepad, Alpenwatersalamander en levendbarende hagedis. De minst kwetsbare periode voor werkzaamheden in het landhabitat betreft de periode buiten de voortplanting en overwinteringsperiode. De werkzaamheden in het landhabitat van de soorten vinden dan ook plaats van half augustus tot en met half september. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden laat u bepalen door een deskundige op het gebied van de heikikker, poelkikker, rugstreepad, Alpenwatersalamander en levendbarende hagedis.
- l. Het verbeteren van de 3 bestaande poelen vindt plaats in de periode dat de poelen droogstaan, of buiten de voortplantingsperiode van de aanwezige amfibieën.
- m. Werkzaamheden kunnen alleen aanvangen nadat de ecologisch deskundige het gebied heeft vrijgegeven. Het moment van vrijgave wordt schriftelijk vastgelegd in het logboek.
- n. Bij het gefaseerd onaantrekkelijk maken van de gebieden dient in één richting te worden gewerkt zodat eventueel aanwezige dieren kunnen vluchten.
- o. Tijdens het ongeschikt maken van het plangebied, dient u na het snoeien/maaien van het plangebied, het maaisel direct af te voeren.

Overige voorschriften

- p. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor deze omgevingsvergunning is verleend. Deze deskundige legt de ecologische begeleiding vast in een logboek.
- q. Wanneer blijkt dat de in deze omgevingsvergunning gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden uit te voeren, dan doet u een verzoek tot verlenging van deze omgevingsvergunning. Doe dit minimaal 8 weken voor het einde van deze termijn. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
- r. Deze omgevingsvergunning kan worden ingetrokken, wanneer blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
21 november 2025

Onze referentie
2025100700283

Kenmerk
OWFF/2025/086.toek

Als u bezwaar wilt maken

Bent u het niet eens met deze beslissing? Maak binnen 6 weken na de datum van deze brief digitaal bezwaar. Ga naar www.rvo.nl/bezwaar en kies voor eBezwaar.

Liever per post? Stuur het ondertekende bezwaar naar Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle. Vermeld de referentie en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt.

Heeft u meer tijd nodig omdat u nog niet alle informatie heeft verzameld? Dan kunt u een voorlopig (pro forma) bezwaar indienen. Zo bent u in ieder geval op tijd. U kunt het bezwaar dan later nog aanvullen.

Meer informatie

Heeft u vragen? Kijk dan op www.rvo.nl/voorwaarden-flora-en-fauna-activiteit voor meer informatie. Bel ons op: 088 042 47 47 (lokaal tarief). Op www.rvo.nl/contact staat hoe u verder contact met ons kunt opnemen. Uw aanvraag is bij ons bekend onder referentienummer 2025100700283. Gebruik dit nummer als u contact met ons heeft.

Met vriendelijke groet,

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
namens deze:

Saskia Bollerman
Teammanager Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

---

¹ Een ecologische deskundige is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten. Hij of zij heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis. De ecologische deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek te kunnen doen. Hij of zij: (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van beschermde soorten; heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeksmethoden; kan ecologische werkprotocollen uitwerken; kan specifieke maatregelen begeleiden.

Bijlage 1: Overwegingen Omgevingswet

Afwijzing artikel 11.46, lid 1, sub b van het Besluit activiteit leefomgeving

Uit de aanvraag blijkt dat een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit is aangevraagd als bedoeld in artikel 11.46, lid 1, sub b van het Bal voor het opzettelijk verstoren van dieren. Een omgevingsvergunning voor het opzettelijk verstoren van de heikikker, poelkikker en rugstreepd is in casu niet aan de orde. Er worden door u voldoende maatregelen genomen om het opzettelijk verstoren van de heikikker, poelkikker en rugstreepd te voorkomen.

Instandhouding van de heikikker, poelkikker, rugstreepd, Alpenwatersalamander en levendbarende hagedis

Artikel 11.46, lid 1, sub d van het Besluit activiteiten leefomgeving

Artikel 11.54, lid 1, sub b van het Besluit activiteiten leefomgeving

De heikikker, rugstreepd, poelkikker, Alpenwatersalamander en levendbarende hagedis zijn in (de omgeving van) het plangebied aangetroffen.

Van de heikikker is één voortplantingswater (poel) vastgesteld op de overgang van bos naar heide, op een afstand van circa 200 meter van het projectgebied. De poel is ongeveer 30 meter in doorsnede en de diepte is circa minder dan 1 meter. De begroeiing is beperkt tot vegetatie langs de oevers van de poel. Er zijn meerdere eiklonpen met tientallen eieren van de heikikker waargenomen. Doordat dit het enige bekende voortplantingswater nabij het projectgebied is, herbergt deze poel een zeer belangrijke functie voor de lokale heikikkerpopulatie. Tijdens het onderzoek zijn op tweetal andere locaties juveniele dieren waargenomen op de zandwegen nabij andere poelen. In deze poelen zijn tijdens het schepnetonderzoek geen heikikkers waargenomen.

Van de poelkikker zijn 2 voortplantingswateren (poelen) vastgesteld. Beide poelen liggen op 100 á 200 meter van het projectgebied. De poel in de heide is ongeveer 30 meter in doorsnede en circa 1,5 tot 2 meter diep met begroeiing op de oevers, onderwatervegetatie en drijvende waterplanten. De poel in de bossen is ongeveer 15 meter in doorsnede en circa 1 meter diep met onderwatervegetatie. De poelen hebben een belangrijke voortplantingsfunctie voor de soort.

De rugstreepd is aangetroffen in het noordoostelijke deel van het plangebied op diverse glooiende zandwegen tussen de heide. Hier zijn 10 tot 100 roepende exemplaren aangetroffen. De zandwegen hebben na regenval tijdelijke wateren, die dienen als voortplantingswater voor de soort. De eerste dieren werden al aangetroffen op de verharding langs de Eindhovensedijk.

In dezelfde 2 poelen als waar de poelkikker is aangetroffen, is ook de Alpenwatersalamander aangetroffen. In de poel in de heide zijn meer dan 20 individuen met het schepnet waargenomen. In de poel in de bossen zijn tientallen adulte alpenwatersalamanders aangetroffen. Beide poelen vormen daarom een belangrijke voortplantingsfunctie voor de lokale populatie.

De levendbarende hagedis is op 7 verschillende locaties waargenomen. Deze zijn zonnend aangetroffen in de heide en aan bosranden. Op basis van de waarnemingen in verschillende biotopen en verspreid gedurende het jaar, wordt gesteld dat het gehele projectgebied geschikt leefgebied voor de levendbarende hagedis is.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
21 november 2025

Onze referentie
2025100700283

Kenmerk
OWFF/2025/086.toek

Bij de verbreding en aanleg van nieuwe onverharde wegen, waarbij vegetatie wordt verwijderd en in het landbiotoop wordt gegraven, verdwijnt geschikt landbiotoop van de heikikker, poelkikker, rugstreepad Alpenwatersalamander en levendbarende hagedis. Hierdoor worden (vaste) voortplantings- en rustplaatsen aangetast. Ook kunnen individuen worden verwond of gedood. In totaal verdwijnt naar schatting 5 tot 10 hectare landbiotoop, wat zich nu grotendeels direct langs de bestaande zandpaden bevindt (suboptimaal landbiotoop door bestaand gebruik en ligging langs zandpaden). Dit ligt verspreid over een gebied van ongeveer 630 hectare met daaromheen nog enkele tientallen hectaren. Het betreft daarmee circa 0,8 á 1,6% van het totaal aanwezige landbiotoop. Door de graafwerkzaamheden worden de voortplantingswateren niet beïnvloed.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
21 november 2025

Onze referentie
2025100700283

Kenmerk
OWFF/2025/086.toek

Tijdens de gebruiksfase van het oefenterrein kan incidenteel doden van individuen plaatsvinden tijdens de verschillende militaire oefeningen door aanrijdingen van materieel en betrapting door personeel. Dit is niet anders dan in het huidige gebruik, waarin al militaire oefeningen op andere locaties in het gebied en grotendeels dezelfde wegen plaatsvinden. Dit valt ook buiten de scope van deze vergunning.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soorten tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor. Deze beschrijft u in paragraaf 6.6 en 6.7 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan - Flora en Fauna - Herinrichting Compagnie Oefenterrein Oirschotse Heide Rijksvastgoedbedrijf' van 8 juli 2025.

Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het plangebied onaantrekkelijk gemaakt voor de soorten door stapsgewijs te werken. Eerst worden losliggende objecten als bomen en takkenhopen voorzichtig verwijderd uit het werkgebied. Na minimaal 3 dagen worden de bomen gekapt en verwijderd. Na weer minimaal 3 dagen worden heide en andere vegetatiestructuren gemaaid/gesnoeid tot 10 centimeter boven het maaiveld en afgevoerd. De resterende vegetatiestructuren worden na weer minimaal 3 dagen verwijderd. Dit alles wordt uitgevoerd onder ecologische begeleiding en in de minst kwetsbare periode, namelijk in de periode 15 augustus tot en met september. Deze uitvoeringsperiode is na de voortplanting, maar nog voor de overwinteringsperiode, waardoor dieren nog voldoende actief zijn en zich nog niet in de grond bevinden om te overwinteren.

Verder worden een aantal compenserende maatregelen voorgesteld ten behoeve van de amfibiesoorten. Allereerst worden 3 bestaande poelen verbeterd voor de heikikker, waardoor deze ook in hete/droge zomers waterhoudend blijven en geschikt zijn. Het voortplantingswater is ondiep, zonbeschenen, voedselarm en vaak relatief zuur. De 3 bestaande poelen moeten in omvang en diepte toenemen om vergelijkbaar te zijn met het bestaande voortplantingswater van de heikikker.

Ook worden er amfibietunnels aangebracht onder de Eindhovense dijk, inclusief permanente amfibieënschermen langs de Eindhovens dijk ter voorkoming van verkeersslachtoffers en ter verbetering van de verbinding tussen leefgebieden van de rugstreepad. Hiervoor wordt de informatiepagina van RAVON over amfibieëntunnels gehanteerd.

Compensatie van verlies van leefgebied wordt niet nodig geacht, omdat de ingreep marginaal zou zijn.

De maatregelen die u voorstelt zijn in grote lijnen voldoende, maar behoeven ter zorgvuldig handelen nog enkele aanscherpingen. Allereerst dienen de werkzaamheden alleen aan te vangen nadat de ecologisch deskundige het gebied heeft vrijgegeven. De onderbouwing van deze vrijgave en het startmoment worden schriftelijk vastgelegd in het logboek.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
21 november 2025

Onze referentie
2025100700283

Kenmerk
OWFF/2025/086.toek

Daarnaast dient bij het gefaseerd onaantrekkelijke maken van de gebieden ook in één richting te worden gewerkt zodat eventueel aanwezige dieren kunnen vluchten. Ook dient bij het snoeien/maaien van heide en andere vegetatiestructuren het maaisel direct te worden afgevoerd zodat soorten niet in het maaisel kunnen gaan zitten.

Tenslotte dient het verbeteren van de 3 bestaande poelen plaats te vinden in de periode dat de poelen droogstaan, of buiten de voortplantingsperiode van de aanwezige amfibieën.

Ter aanscherping hierop heb in de omgevingsvergunning aanvullende voorschriften l., m., n. en o. opgenomen.

Met inachtneming van alle bovengenoemde maatregelen wordt voorkomen dat exemplaren van de betreffende soorten worden gedood of verwond. Wel gaat een deel van het leefgebied verloren met daarin aanwezige (vaste) voortplantings- en rustplaatsen. Hierdoor is alsnog sprake van een overtreding van artikel 11.46, lid 1, sub d van het Bal ten aanzien van de heikikker, poelkikker, rugstreppad, en van artikel 11.54, lid 1, sub b van het Bal ten aanzien van de Alpenwatersalamander en de levendbarende hagedis. Om deze reden wordt de omgevingsvergunning verleend.

Staat van instandhouding van de heikikker, poelkikker, rugstreppad, Alpenwatersalamander en levendbarende hagedis

De heikikker komt vooral voor in vochtige heidegebieden en in hoog- en laagveengebieden. Daarnaast komt de soort voor in vochtige schraalgraslanden, duinvalleien, bosranden, langs meren en rivieren en in komkleigebieden. Het is een algemene soort, die sinds 1997 niet verder afneemt. De landelijke trend is stabiel en de rode lijst status is 'thans niet bedreigd'. De landelijke staat van instandhouding is 'matig ongunstig'. In Noord-Brabant is de staat van instandhouding ook 'matig ongunstig' omdat nog steeds habitat verdwijnt. De trend in Noord-Brabant is onzeker. Het verspreidingsgebied staat nog steeds onder druk als gevolg van verbossing en het verloren gaan van voortplantingsplaatsen door vis. Ook blijft her-kolonisatie van voormalig verzuurde vennen uit, met name door verbossing van tussen de vennen gelegen gebieden. Een groot aantal heikikkerleefgebieden is sterk geïsoleerd en klein van omvang, waardoor de kans op uitsterven groot is.

De poelkikker kent binnen centraal en het oostelijk deel van Europa een wijd verspreid voorkomen. Nederland is van gemiddeld belang voor deze soort. De meerjarige trend van de poelkikker in Nederland is sinds 1990 stabiel. De staat van instandhouding in Nederland is gunstig, in tegenstelling tot veel andere landen. De Rode lijst-status is daarnaast 'thans niet bedreigd'. De soort komt voor in het oostelijk en zuidelijk deel van Nederland. Het is een warmte minnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde, voedselarme wateren.

De aantallen nemen sinds 1997 enigszins toe en de referentiewaarden worden gehaald. De kwaliteit van het leefgebied wordt ook gunstig beoordeeld.

De rugstreeppad is een vrij wijdverspreide soort en bewoner van zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van de grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Voor de voortplanting is de soort afhankelijk van ondiepe wateren die vrij snel opwarmen. De rugstreeppad is in de twintigste eeuw sterk achteruitgegaan en heeft een matig ongunstige staat van instandhouding. Sinds 1997 neemt de soort niet verder af. De Rode lijst status is 'gevoelig'.

De Alpenwatersalamander is in Nederland een relatief vrij zeldzame soort. Enkel in de provincies Noord-Brabant en Limburg is de soort wijdverspreid. De soort komt voor nabij bos en/of houtwallen op vooral zandige leemgronden. Daarbij heeft de soort een voorkeur voor beboste gebieden (loofbos) of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen. Informatie over de staat van instandhouding van de Alpenwatersalamander is niet bekend. Uit landelijke monitoringsgegevens blijkt echter wel dat de trend een matige toename vertoont. De Rode lijst-status is 'thans niet bedreigd'.

De levendbarende hagedis komt in Nederland voor op de Pleistocene zandgronden, op Terschelling en in Zeeland. Deze hagedis is het meest voorkomend van alle grondgebonden reptielensoorten in Nederland. De soort is afgenomen door de ontginning van hoogveen en heide en door de aanleg van naaldhoutbossen. Verdere afname is te wijten aan het versnipperen van habitat en het dichtgroeien van het leefgebied. In Noord-Brabant is de populatie levendbarende hagedissen sterk afgenomen door het verdwijnen van natuurlandschap en het opkomen van cultuurlandschap. De levendbarende hagedis heeft in de Rode Lijst de status 'gevoelig'. De landelijke staat van instandhouding is ongunstig.

Door de werkzaamheden gaat een klein deel van het leefgebied verloren. Met de voorgestelde maatregelen wordt zoveel mogelijk voorkomen dat dieren worden gedood of verwond. De afname van leefgebied bevindt zich met name direct langs bestaande wegen omdat deze worden verbreed. Hierdoor zal er geen extra versnippering plaatsvinden van het leefgebied. Er blijven daarbij in het gehele natuurgebied voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig, en worden er geen voortplantingswateren aangetast. Het is dan ook aannemelijk dat de soorten in de omgeving van het plangebied aanwezig blijven.

De staat van instandhouding van de heikikker, poelkikker, rugstreeppad, Alpenwatersalamander en levendbarende hagedis komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de omgevingsvergunning opgelegde voorschriften.

Andere bevredigende oplossing

De zandbanen bevinden zich dicht bij voortplantingswater van de heikikker, poelkikker, rugstreeppad en Alpenwatersalamander. Binnen een straal rondom het voortplantingswater gebruiken deze soorten geschikte vegetatie of structuren als landhabitat. Door de zandbanen verder af van het voortplantingswater aan te leggen zal dit ten koste gaan van meer landhabitat dan op de huidige ingetekende locatie doordat het grootste deel van de graafwerkzaamheden betrekking heeft op bestaande zandbanen die enkel verbreed worden.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
21 november 2025

Onze referentie
2025100700283

Kenmerk
OWFF/2025/086.toek

Op andere locaties buiten de bestaande zandbanen zou het aandeel bos, heide en struweel dat verwijderd dient te worden aanzienlijk groter zijn dan in de huidige inrichting.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Tijdens de aanlegfase zal er geen landhabitat van de poelkikker verdwijnen, daar deze soort binnen 200 meter hiernaar op zoek gaat. De baan verbreding vindt buiten deze afstand plaats. De hoeveelheid heide, struweel of bos dat verdwijnt is minder bij het verbreden van bestaande zandbanen ten opzichte van het aanleggen van nieuwe zandbanen. In de huidige inrichting worden met name banen verbreed. Bij het verbreden gaat hierdoor minder landhabitat van heikikker, rugstreepdier en Alpenwatersalamander verloren dan bij het aanleggen van nieuwe paden, waarbij dwars door heide, struweel of bos zou worden gegraven. De levendbarende hagedis kan in theorie overal op de Oirschotse heide voorkomen. Er is geen alternatieve locatie voor het verbreden van de zandbanen die gunstiger uitpakt voor de levendbarende hagedis. De heikikker, rugstreepdier en Alpenwatersalamander kunnen ook gebruik maken van landhabitat binnen een bepaalde afstand van andere geschikte voortplantingswateren op de Oirschotse heide. Hierdoor zouden alternatieve routes op andere locaties niet gunstiger uitpakken voor deze soorten.

Datum
21 november 2025

Onze referentie
2025100700283

Kenmerk
OWFF/2025/086.toek

Door de uitvoering in een andere periode te plannen of middels een andere werkwijze uit te voeren is de kans groter dat individuele amfibieën en reptielen beschadigd raken of worden gedood. Er zou dan in een periode worden gewerkt waarin de herpetofauna meer kwetsbaar zijn, namelijk in de winterrust waarin dieren inactief zijn en onder de grond zitten. Hierdoor zou de impact van de werkzaamheden groter zijn met mogelijk grotere negatieve gevolgen op de lokale populaties. Door het leefgebied in de actieve periode ongeschikt te maken, kunnen dieren zelfstandig het werkgebied verlaten.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning wordt schade aan de heikikker, poelkikker, rugstreepdier, Alpenwatersalamander en levendbarende hagedis zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd op grond van het belang zoals genoemd in artikel 8.74k, lid 1, sub b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

Het militair oefenterrein Oirschotse Heide is op grond van artikel 5.150 van het Bkl aangewezen als militair terrein, dit is vertaald in het vigerend bestemmingsplan 'Buitengebied, herziening Oirschotse Heide, militair oefenterrein' (vastgesteld 18 juni 2024) waar het terrein is aangeduid met de bestemming 'Maatschappelijk – Militair terrein'. Deze bestemming voorziet onder meer in het houden van militaire oefeningen. Dit militair oefenterrein is in gebruik als een Compagnies Oefenterrein (COT) dat ruimte biedt om in compagnieverband (100-150 militairen en met diverse voertuigen) te oefenen. Het houden van militaire oefeningen is essentieel voor de Nederlandse krijgsmacht om te voldoen aan haar taakstelling.

In Nederland zijn slechts 2 oefenterreinen die voorzien in dit grootschalig gebruik, de andere oefenterreinen hebben geen mogelijkheid om voldoende ruimte te bieden voor deze oefeningen. Het is dus van groot belang dat dit gebied voorziet in de behoefte van de militaire oefeningen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Rijksvastgoedbedrijf heeft het voornemen het gebied van de Oirschotse Heide en omgeving te herinrichten, zodanig dat zowel Defensie het COT voor haar activiteiten kan blijven benutten alsook het intensief recreatief gebruik in het gebied gewaarborgd blijft. Aanleiding voor deze herinrichting is de nieuwe manier van oefenen van Defensie. Eerder waren militaire oefeningen noord-zuid georiënteerd, in de toekomst wordt dit meer oost-west georiënteerd. Vanwege een nieuwe manier van oefenen is het dus noodzakelijk om het oefenterrein te herinrichten, waarbij de oriëntatie niet langer is gelegen op de noord-zuid as, waarbij veel gebruik wordt gemaakt van de zandvlaktes, maar meer op de west-oost as, waarbij de bossen meer betrokken worden.

Datum
21 november 2025

Onze referentie
2025100700283

Kenmerk
OWFF/2025/086.toek

Daarnaast dient het gebied van de Oirschotse Heide zodanig ingericht te worden, dat de verschillende soorten recreatieve medegebruikers door middel van logische zonering en geleiding veilig gebruik kunnen blijven maken van de Oirschotse Heide. Voornamelijk gebruiksvormen, die een hogere snelheid hebben, vormen een gevaar voor het militaire gebruik van de Oirschotse Heide en dienen gezoneerd te worden aan de hand van vastgelegde routes. Door een logische zonering en geleiding van medegebruikers door middel van routes ontstaat er op een veilige manier gebruikruimte voor zowel Defensie als medegebruikers. Dit is in het belang van de openbare veiligheid.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is om de negatieve effecten op de heikikker, poelkikker, rugstreepad, Alpenwatersalamander en levendbarende hagedis, die door de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Gesignaleerde soorten

U vraagt geen vergunning aan voor de bruine eikenpage. De bruine eikenpage is aangetroffen in het plangebied. De soort is op 3 locaties in het centrale deel van het plangebied aangetroffen. Door de verbreding van zandbanen en de aanleg van nieuwe onverharde wegen en het verdwijnen van ondergroei langs het verharde fietspad verdwijnt essentieel leefgebied voor de soort. Zowel geschikte waardplanten als de belangrijke bron voor voedsel (braamstruweel en vuilbomen) tijdens de vliegperiode van de imago's gaan verloren. U neemt maatregelen om een overtreding van artikel 11.54, lid 1, sub b van het Bal te voorkomen.

Om aantasting van leefgebied op de soort te voorkomen bent u voornemens waardplanten en voedselplanten zoveel mogelijk te sparen. Dit houdt in dat minstens 90% van alle aanwezige waardplanten en voedselplanten binnen de belangrijkste leefgebieden behouden blijven. Het betreft hier voedselplanten zoals braamstruwelen.

U wordt er, wellicht ten overvloede, op gewezen dat u, wanneer meer dan 10% van de aanwezige waard- en voedselplanten worden verwijderd, alsnog sprake kan zijn van een overtreding van verbodsbepalingen, waardoor een vergunning noodzakelijk is.

U vraagt ook geen vergunning aan voor de steenmarter. De steenmarter is ook in het plangebied aangetroffen. Exacte locaties van verblijfplaatsen zijn niet bekend. Er wordt geen vaste rust- of voortplantingsplaats verwacht, maar een enkele rustplaats kan niet worden uitgesloten.

U wordt ook hier erop gewezen dat het van belang is dat ook ten aanzien van de steenmarter gefaseerd en in één richting werken van belang is. Indien toch een vaste voortplantings- of rustplaats van de soort wordt aangetroffen, dienen de werkzaamheden te worden stilgelegd en is mogelijk een wijziging van de vergunning noodzakelijk, evenals compensatie.

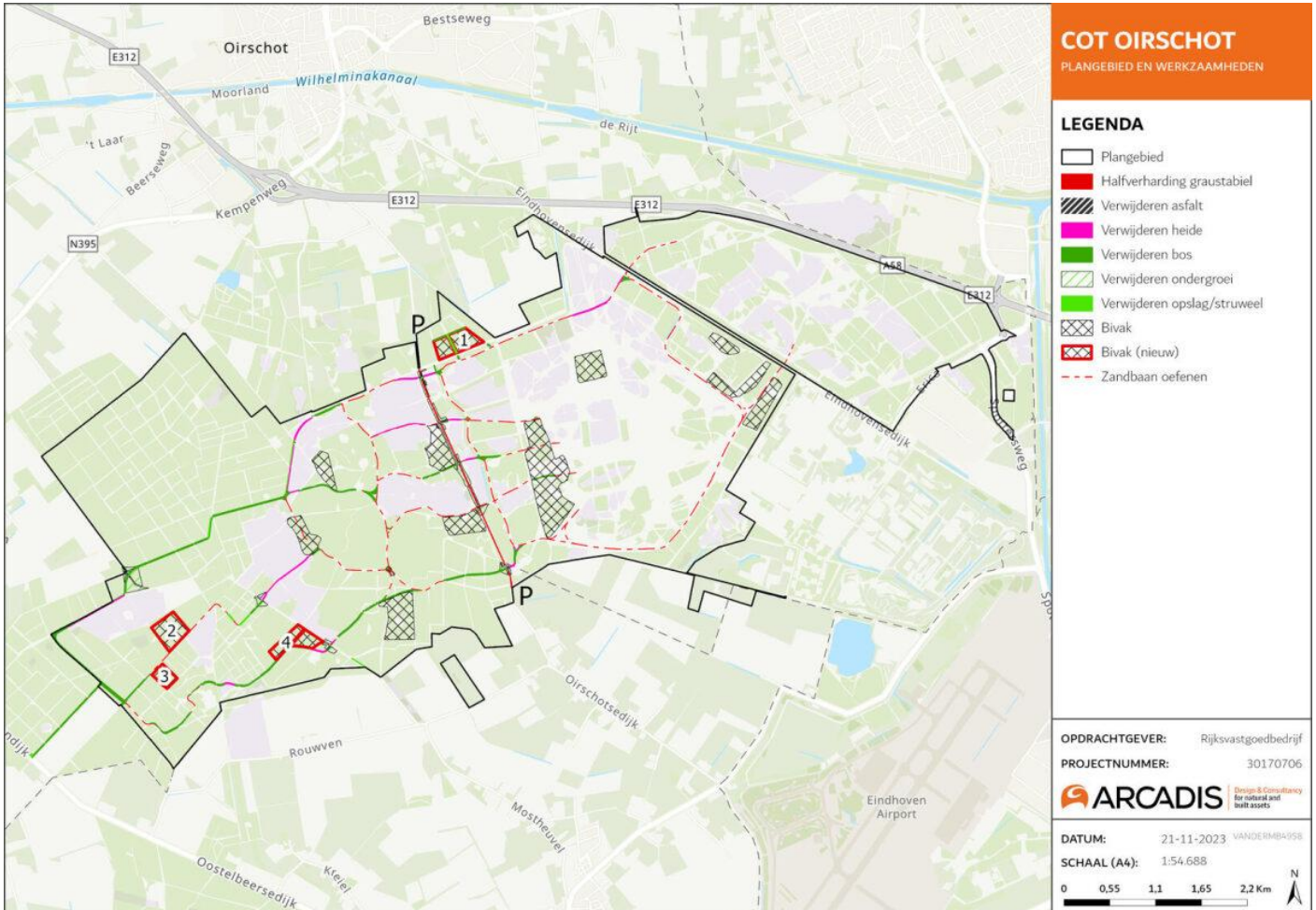
**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
21 november 2025

Onze referentie
2025100700283

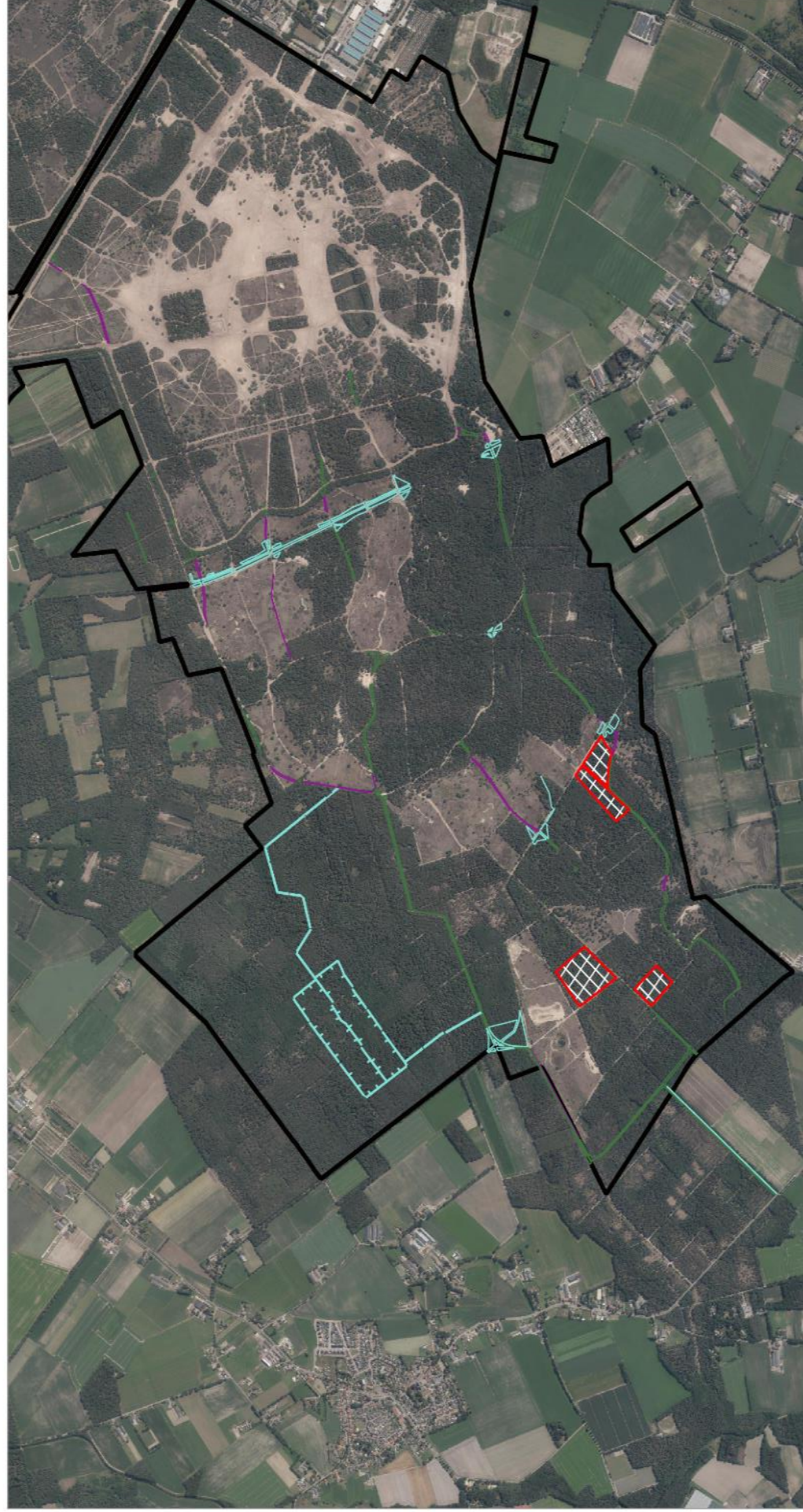
Kenmerk
OWFF/2025/086.toek

Bijlage 2: Plangebied

Figuur 1. Projectgebied BP met daarin de werkzaamheden en toekomstig gebruik. Werkzaamheden o.b.v. VO, versie 2, d.d. 14-12-2022.

Totaaloverzicht van ingrepen die invloed hebben op natuurlijk leefgebied van beschermde soorten.

Totaal ingrepen groen COT

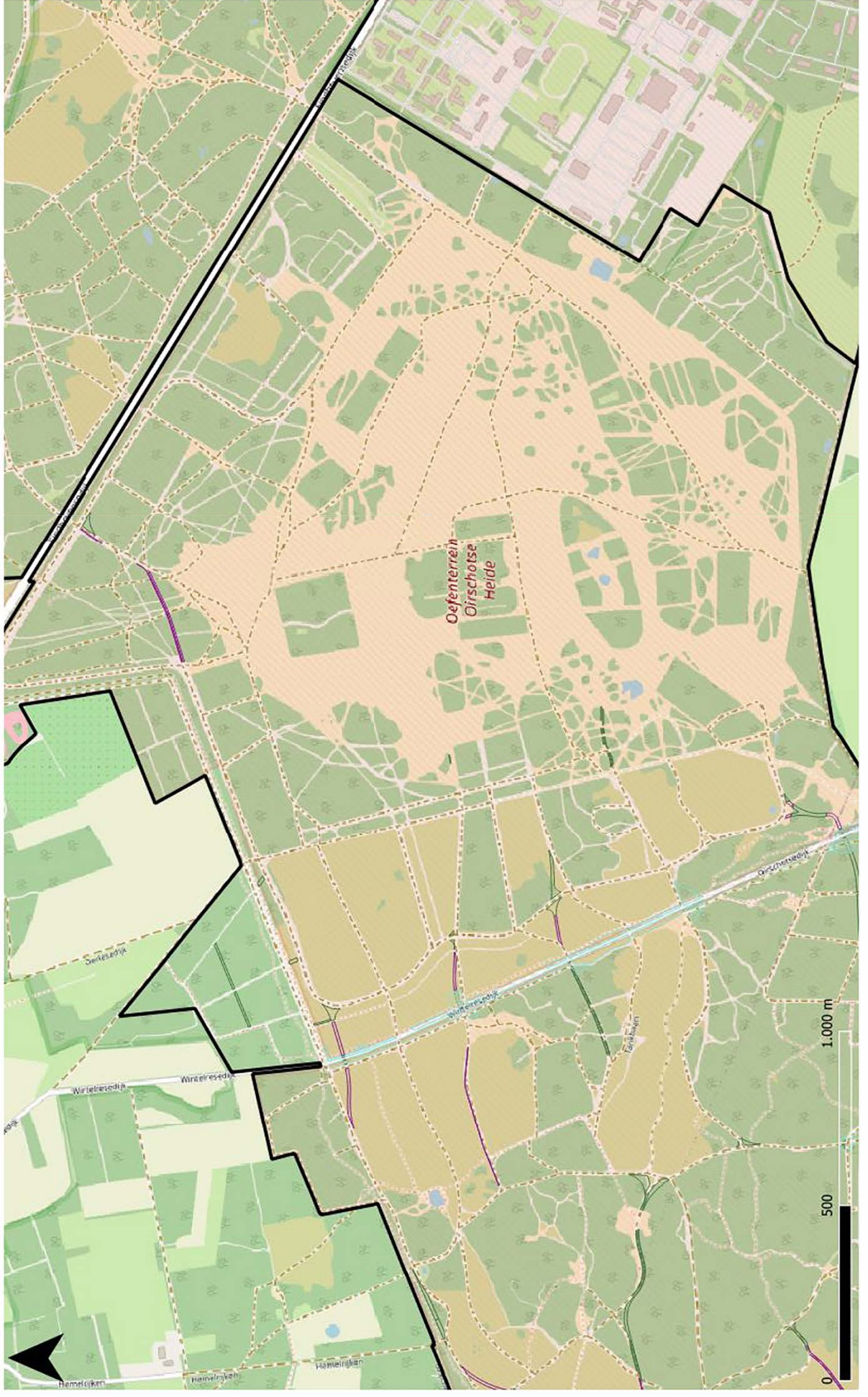
Legenda

- Verwijderen houtopstand
- Verwijderen opslag/struweel
- Verwijderen heide
- ▭ Nieuwe bivaakken

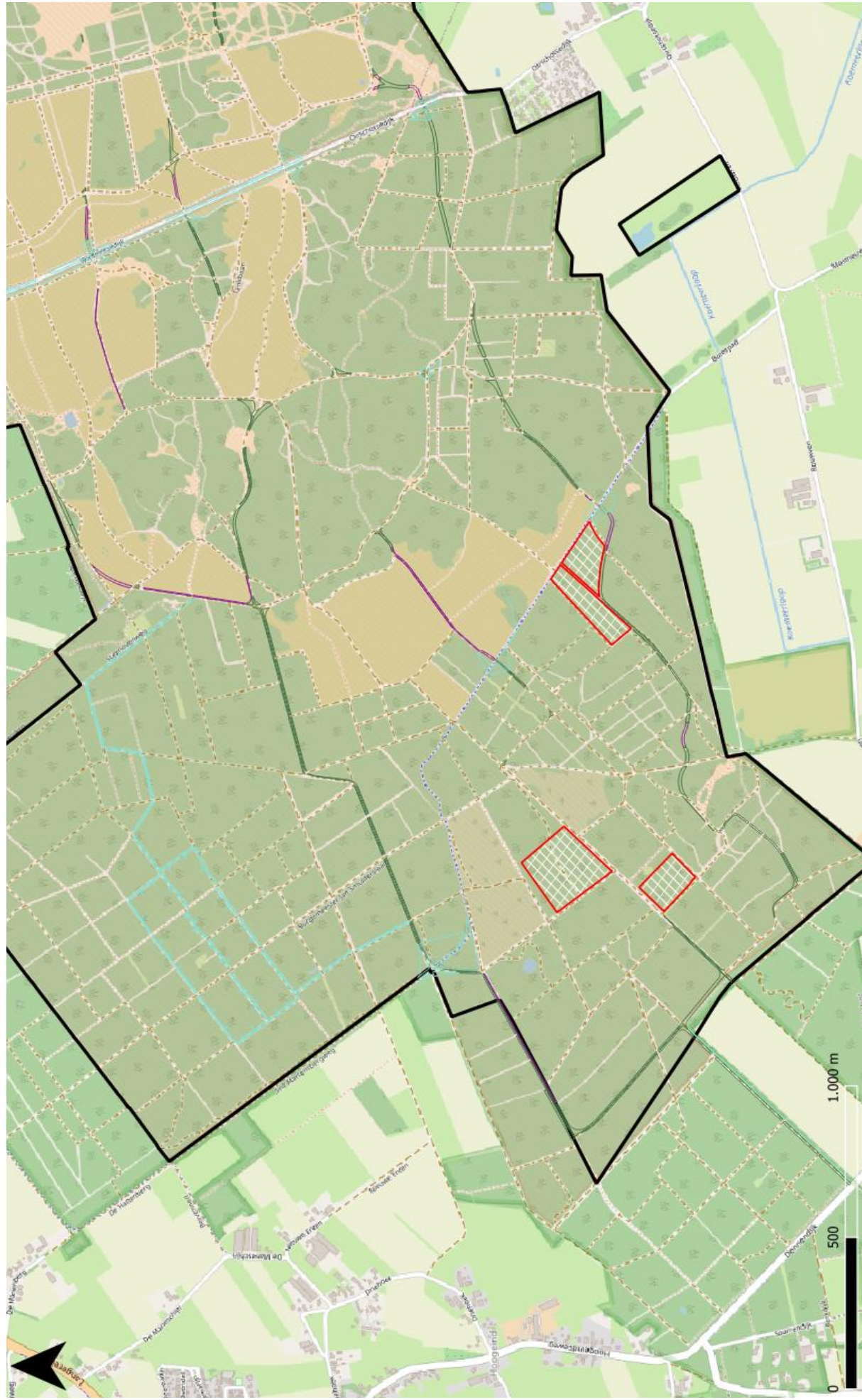
Rijkswaterstaat
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Afdrukkdatum	woensdag 23 april 2025
Kaartschaal	1:26.000
Papierformaat	A4 (297 x 210 mm)

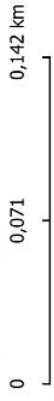
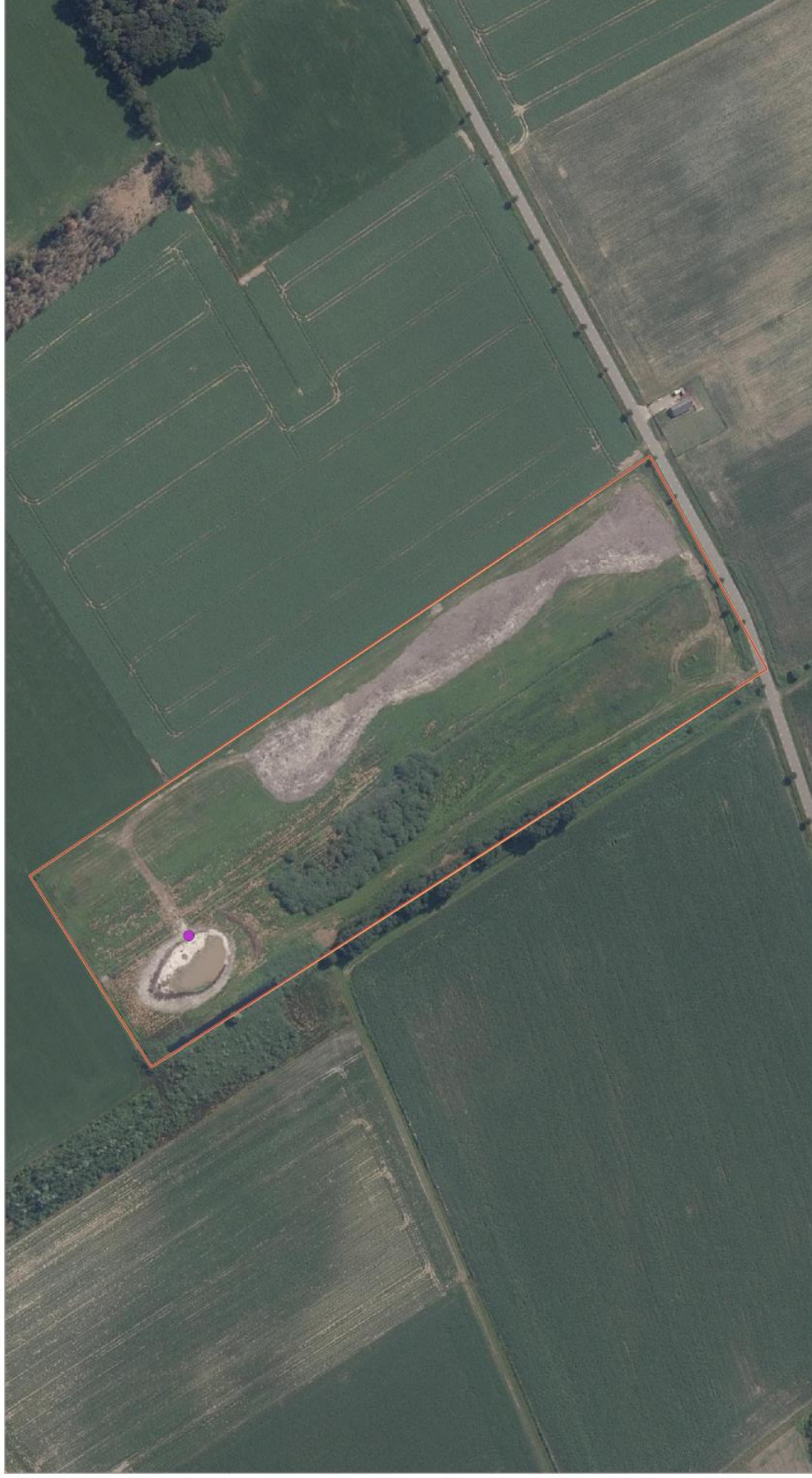
Detail van afbeelding 1. Oostelijk deel van het werkterrein.

Detail van afbeelding 1. Westelijk deel van het werkterrein.

Compensatiegebied Houtven

Legenda

Reptielen

- Alpenwatersalamander

Natuurcompensatie COT Oirschot

- Houtven -

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Afdrukdatum dinsdag 22 april 2025

Kaartschaal 1:2.869

Papierformaat A4 (297 x 210 mm)

Bijlage 3: Maatregelen

6.6 Mitigerende en compenserende maatregelen

6.6.1 Mitigerende maatregelen

Overtreding van de verbodsbepaling 'a' (opzettelijk doden of vangen van in het wild levende individuen) kan tijdens de aanleg voorkomen worden door het werkgebied voorafgaand aan de geplande werkzaamheden ongeschikt te maken. De maatregelen die uitgevoerd worden om doden te voorkomen bestaat achtereenvolgens uit:

5. Eerst worden losliggende objecten zoals bomen en takkenhopen voorzichtig verwijderd uit het werkgebied;
6. Na minimaal drie dagen worden de bomen gekapt en verwijderd;
7. Na minimaal drie dagen worden heide en andere vegetatiestructuren gemaaid/gesnoeid tot 10 cm boven maaiveld en afgevoerd;
8. Na minimaal drie dagen wordt resterende vegetatiestructuren verwijderd.

Daarbij worden de werkzaamheden onder begeleiding van een ecooloog uitgevoerd. Hiermee kunnen aanwezige individuen het werkgebied veilig verlaten, waarna de graafwerkzaamheden uitgevoerd kunnen worden. De maatregelen worden uitgevoerd buiten het broedseizoen, maar voor de winterperiode (in de periode 15 augustus t/m september). Daarmee wordt voorkomen dat dieren al inactief zijn en de gelegenheid hebben tijdens de werkzaamheden te verplaatsen.

Overtreding van de verbodsbepalingen 'b' (het opzettelijk verstoren) treedt op om te voorkomen dat dieren gedood worden en is daardoor niet te mitigeren. Overtreding van verbodsbepaling 'd' (het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen) is niet te mitigeren, omdat iedere alternatieve route op een andere locatie leidt tot vernietiging van landbiotoop. Overtreding van de verbodsbepaling 'b' (het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren) is niet te mitigeren, omdat iedere alternatieve route op een andere locatie leidt tot vernietiging van landbiotoop. Vernietiging van voortplantingsbiotoop is niet aan de orde.

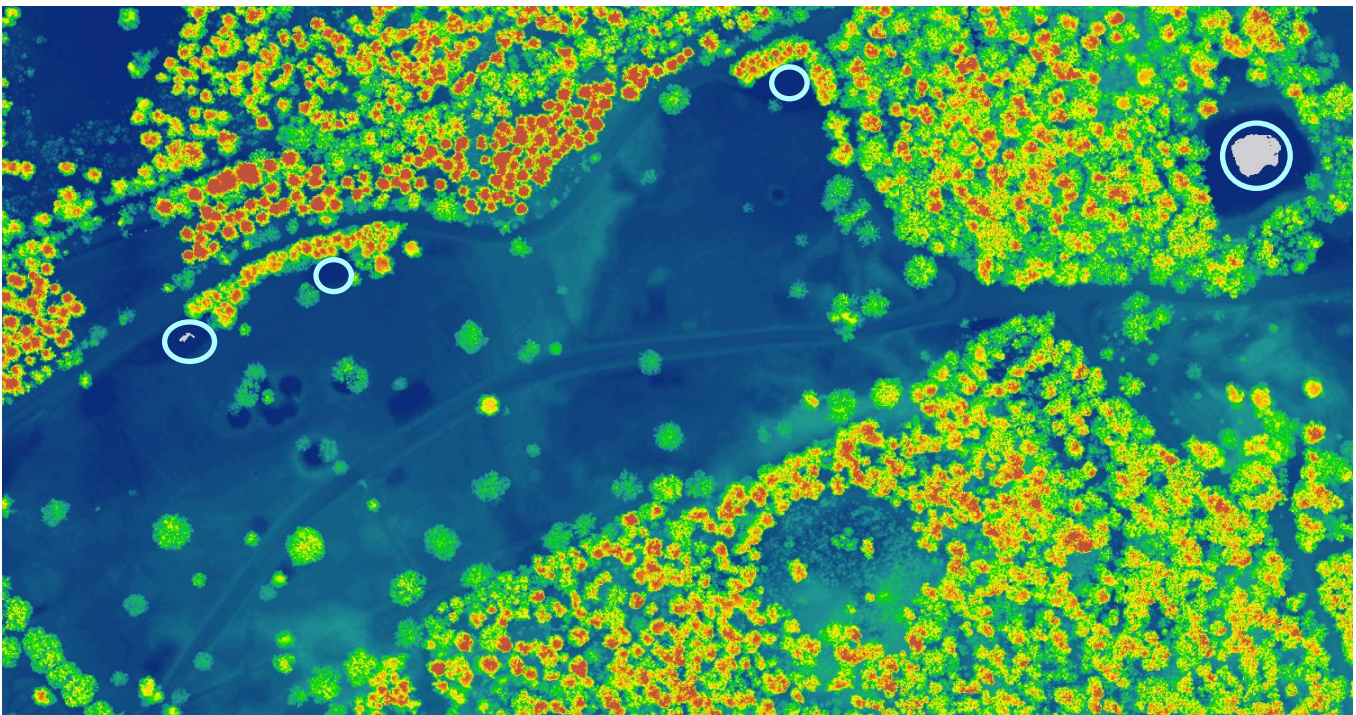
6.6.2 Compenserende maatregelen

Compenserende maatregelen voor amfibieën bestaan uit:

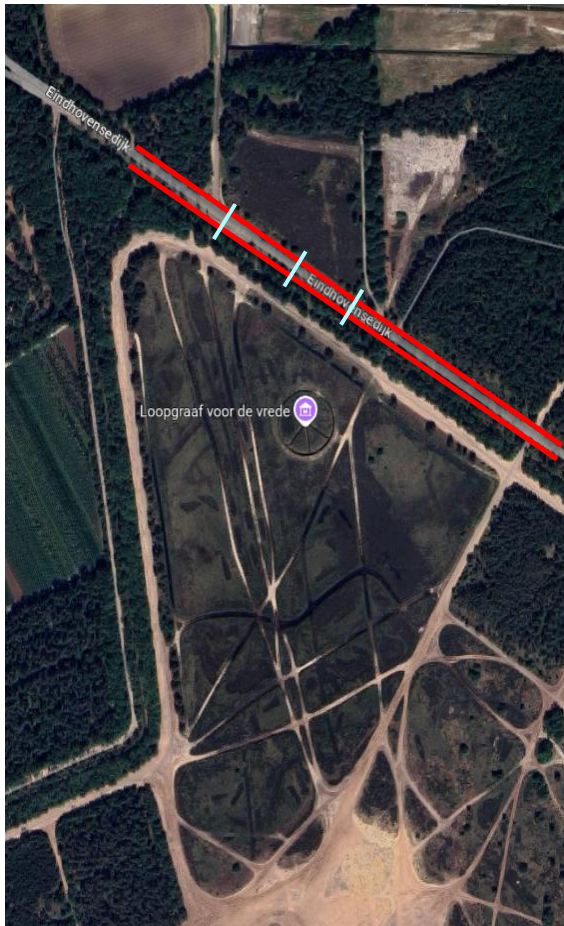
1. Het verbeteren van drie bestaande (kleine) poelen, waardoor deze ook in hete/droge zomers waterhoudend blijven en geschikt zijn voor heikikker (zie Figuur 13). Het voortplantingswater is ondiep, zonbeschenen, voedselarm en vaak relatief zuur. Op basis van de veldbezoeken in combinatie met luchtfoto's en hoogtekarten, is duidelijk zichtbaar dat de drie bestaande poelen in omvang en diepte toe moeten nemen om vergelijkbaar te zijn met het bestaande voortplantingswater van de heikikker (zie Figuur 14);
2. Het aanbrengen van amfibieëntunnels onder de Eindhovense dijk door inclusief permanente amfibieënscherm langs de Eindhovens dijk ter voorkoming van verkeersslachtoffers en verbeteren van de verbinding tussen leefgebieden van de rugstreeppad (zie Figuur 15). Voor de uitwerking wordt de informatiepagina van RAVON over amfibieëntunnels gehanteerd (RAVON, 2025b).

Figuur 13. Met turquoise vlakken is de invulling van de uitbreiding aan de bestaande poelen weergegeven, waardoor deze potentieel geschikt worden voor heikikker en andere amfibieën. De turquoise cirkel geeft het bestaande voortplantingswater van de heikikker weer.

Figuur 14. Locaties van de bestaande kleine poelen en voortplantingswater. Duidelijk is het verschil in omvang zichtbaar.

Figuur 15. Locaties amfibieëntunnels onder de Eindhovense dijk en amfibieënrasters langs de Eindhovense dijk ter voorkoming van verkeersslachtoffers en verbeteren van de verbinding tussen leefgebieden van rugstreeppad.

7.6 Mitigerende en compenserende maatregelen

7.6.1 Mitigerende maatregelen

Overtreding van de verbodsbepaling 'a' (opzettelijk doden of vangen van in het wild levende individuen) kan tijdens de aanleg voorkomen worden door het werkgebied voorafgaande aan de geplande werkzaamheden ongeschikt te maken. De maatregelen die uitgevoerd worden om doden te voorkomen bestaat achtereenvolgens uit:

3. Eerst worden losliggende objecten zoals bomen en takkenhopen voorzichtig verwijderd uit het werkgebied;
4. Na minimaal drie dagen worden de bomen gekapt en verwijderd;
5. Na minimaal drie dagen worden heide en andere vegetatiestructuren gemaaid/gesnoeid tot 10 cm boven maaiveld en afgevoerd;
6. Na minimaal drie dagen wordt resterende vegetatiestructuren verwijderd.

Daarbij worden de werkzaamheden onder begeleiding van een ecoloog uitgevoerd. Hiermee kunnen aanwezige individuen het werkgebied veilig verlaten, waarna de graafwerkzaamheden uitgevoerd kunnen worden. De maatregelen worden uitgevoerd buiten het broedseizoen, maar voor de winterperiode (in de periode 15 augustus t/m september). Dit is tevens de minst kwetsbare periode van deze soort (BIJ12, 2017b). Daarmee wordt voorkomen dat dieren al inactief zijn en de gelegenheid hebben tijdens de werkzaamheden te verplaatsen.

Tijdens de gebruiksfase is overtreding van de verbodsbepaling 'b' (het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren) niet te mitigeren, omdat iedere alternatieve route op een andere locatie leidt tot vernietiging van landbiotoop.

7.6.2 Compenserende maatregelen

Compenserende maatregelen zijn niet aan de orde, doordat er voldoende geschikt leefgebied aanwezig blijft in de gebruiksfase.

Meldingsformulier start werkzaamheden

Vergunning voor een Flora- en fauna-activiteit Omgevingswet

Gegevens

Aanvraagnummer

Project

Vergunningsperiode

Naam vergunninghouder/aanvrager

Adres

Woonplaats

Gegevens werkzaamheden

Contactpersoon uitvoering werkzaamheden .....

Telefoonnummer (vast) .....

Telefoonnummer (mobiel) .....

Locatie(s) werkzaamheden .....

Datum gereedkomen
compensatiemaatregelen(indien van
toepassing) .....

Datum start werkzaamheden .....

Overzicht planning werkzaamheden .....

**Dit formulier dient zodra de aanvang van de werkzaamheden bekend is
te worden ingediend bij Rijksdienst voor Ondernemend Nederland**

Retouradres

**Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland**

Postbus 19530
2500 CM Den Haag

Of verstuur per Email naar :
omgevingswetnatuur@rvo.nl én
handhavingnatuur@rvo.nl